

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE CHRISTO CAPITE|| TOTIVS ECCLESIAE,|| QVINQVE LIBRIS|| explicata.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

XVI. [Diluitur argumentum Decimvm.]

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53845](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53845)

At, inquires, S. Thomas 1. part. q. 40. artic. 3. dicit abhæ-
 etis relationibus, non remanere in Deo hypostasies, et
 subsistentia nullo modo est de ratione essentia. Respon-
 deo, B. Thomam velle dicere non remanere hypostasies
 distinctas, nam subdit statim, hypostasis enim significat
 quid distinctum.

CAPVT XVI.

DECIMUM argumentum. Relatio, ut distinguitur
 ab essentia, distinguit personas, sed relatio
 ut distinguitur ab essentia, non est in re, sed solum
 in mente; relatio enim supra essentiam non ad-
 dit rem, sed rationem tantum, aliàs esset in Deo aliquid ab
 essentia realiter distinctum; ergo personæ non distinguntur
 re, sed ratione tantum.

Præterea vel tota realitas, quæ est in Patre, est etiam in Fi-
 lio, vel non est; si est, ergo non distinguuntur re, Pater fili-
 us; si non est, ergo aliqua res est in Patre, quæ non est in Fi-
 lio; & cum res, unum, verum, & bonum conuertantur in
 unitas, veritas, & bonitas erit in Patre, & non in Filio.

RESPONDEO, respectum, quem superaddit ad essentiam
 relatio, distinguere personas, sed eum respectum non esse
 solum in mente, sed etiam in re, & ut est in re, distinguuntur
 personæ realiter, etiam si cesset, omnis oppositio
 intellectus. QUARE ad propositionem respondeo, personæ
 distinguuntur relationibus, quatenus distinguuntur
 relationes ab essentia quomodocunque, sed quatenus
 relationes reales, siue ut sunt idem re cum essentia, &
 ratione distinguuntur.

Ad confirmationem dico, totam realitatem absolutam
 quæ est in Patre, esse etiam in Filio, & in Spiritu sancto
 non totam realitatem relatiuam; verè enim sunt tria entia
 relatiua, Pater, & Filius, & Spiritus sanctus.

Ad probationem cum dicitur, ens, verum, & bonum con-
 uertuntur, &c. Respondeo, ista tria entia, esse etiam tria
 bona, & tria veritates, si accipiuntur hæc nomina adiectiua
 sunt, in illis tres veritates, aut bonitates, sed vna. Et

est, quia relatio non dicit perfectionem quatenus est ad aliud, sed quatenus est aliquid ad aliud. In Deo autem illud aliquid relationis, identificatur cum essentia, & proinde relatio in Deo dicit aliam perfectionem, quàm ipsam essentiam, quæ est vna.

Et hinc est, quòd cùm dicimus in Deo esse tria entia, aut tres res, aut tres substantias, aut tres personas, semper addimus, vel subintelligimus relatiuas, & nunquam multiplicamus, aut numeramus absoluta, quia sola relatio est eius naturæ, vt veram afferat distinctionem sine multiplicatione perfectionum, quia ratione sui, A D, habet oppositionem, & proinde distinctionem; & tamen ratione ipsius, A D, non dicit perfectionem: quatenus verò perfectionem dicit, cum essentia identificatur. Vide Anselmum lib. de incarnat. cap. 3. vbi dicit Patrem & Filium posse dici duas res, modò per res, relationes, non substantiæ intelligantur, & Concilium TOLETANVM XI. cap. I. vbi legimus in relationibus numerum cerni, in diuinitatis verò substantia, quid enumeratum sit, non inueniri. Vbi enim verus numerus admittitur, ibi necessariò plurà entia admittuntur.

CAPVT XVII.

NON DICIMVM argumentum. Intelligentiæ & voluntatis actiones, immanentes sunt, ac proinde steriles, vt Philosophus docet lib. 9. Metaphysic. textu 16. non igitur aliquid producant. At si Filius, & Spiritus sanctus non producantur per intellectum, & voluntatem, nullo modo producantur. non enim facile explicari potest, quo alio modo producantur; & cur duæ tantum personæ producantur, & cur vna Verbum, altera Amor dici solet.

RESPONDEO, actiones immanentes, ac proinde intelligentiæ, & voluntatis actus, quos intellectionem & dilectionem appellare possumus, nihil producere, quod maneat post actionem; aliquid tamen producere intimum ipsi actioni, & quod nomine ipso actionis appellari potest. Siquidem duobus modis actionis vocabulum accipitur: vno modo pro nuda, & sola actione, quæ pertinet propriè ad prædicamentum